สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
เลขรับ ๘๑๗
วันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๔.๓๔ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๐,
โทรสาร ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๑ อีเมล : oard3@yahoo.com

ที่ กษ ๐๙๑๗/๑๓๕๐๗ **วันที่** ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น (ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจภัยแล้งจังหวัดขอนแก่น)

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่าง ๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์ ดังนั้น สวพ. ๓ จึงขอส่งข้อมูลดังกล่าว มาเพื่อใช้ประโยชน์ในศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายจำลอง กกรัมย์)
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓

ถึง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
☑ เพื่อโปรดทราบ
☐ เพื่อโปรดลงนาม
☐ เพื่อโปรดพิจารณา
☐ อื่น ๆ.....

(นางสาวสุวพันท์ ไชยยงค์)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

(นายพัฒนา นุศรีอัน)
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

(นายทรงศักดิ์ โวหาร)
หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 14 – 27 กรกฎาคม 2564

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	1. อะโวคาโด	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคจุดดำ หรือโรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*)	<u>อาการที่ใบ</u> พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้งและร่วง <u>อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก</u> พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล <u>อาการที่ผล</u> ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำรูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 2. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม 3. หากพบว่าเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน 4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้ง และขั้วผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลไทอะนิดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งด้านหลังใบและหน้าใบ และถ้าพบว่ายังมีการระบาดของหนอนชอนใบให้พ่นซ้ำ
	3. ถั่วเหลือง	ถั่วเหลืองปลูกใหม่ อายุไม่เกิน 14 วัน	หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว	หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว เข้าทำลายถั่วเหลืองตั้งแต่ระยะต้นกล้า เมื่อตัวหนอนฟักออกมาจากไข่จะชอนไชตามเส้นใบไปที่ก้านใบ เพื่อเข้าไปกัดกินเนื้อเยื่อของลำต้นที่บริเวณไส้กลางลำต้น การเข้าทำลายของหนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว ทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์	คลุกเมล็ดถั่วเหลืองก่อนปลูกด้วยสารฆ่าแมลง อิมิดาโคลพริด 70% WS อัตรา 2 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน พ่นครั้งแรก เมื่อใบจริงคู่แรกคลี่เต็มที่ หรือ อายุประมาณ 7-10 วันหลังงอก
	4. ข้าวโพด	ระยะออกดอก - ติดฝัก	1. หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด	ในระยะออกดอก หนอนจะเจาะเข้าไปกินส่วนยอดที่ม้วนอยู่ โดยกัดกินและเจริญเติบโตภายในช่อดอก ทำให้ช่อดอกไม่สามารถคลี่บานได้ จึงมีเกสรตัวผู้ไม่เพียงพอต่อการผสมเกสร ฝักที่ได้จะไม่มีเมล็ด หรือมีเมล็ดไม่เต็มฝัก ทำให้ผลผลิตต่ำ การเข้าทำลายฝัก ตัวหนอนเข้าทำลายโดยการเจาะที่ก้านฝัก หรือโคนฝัก หากมีการระบาด	พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% EC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ** พ่นสารฆ่าแมลงเมื่อพบหนอนมากกว่า 50 ตัว จากข้าวโพด 100 ต้น หรือ รูเจาะ 50 รู จากข้าวโพด 100 ต้น

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				รุนแรงมากจะเจาะกินภายในแกนกลางฝัก และเมล็ดด้วย	
			2. หนอนเจาะฝักข้าวโพด	แม่ผีเสื้อวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ ตามเส้นไหมที่ปลายฝักข้าวโพด หรือที่ช่อดอกตัวผู้ หนอนกัดกินที่ช่อดอก และเมื่อเริ่มติดฝัก ตัวหนอนจะกัดกินเส้นไหมของฝัก และเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในบริเวณปลายฝัก ทำความเสียหายให้แก่คุณภาพฝักโดยตรง เนื่องจากปลายฝักเสียหาย และถ้าพบระบาดมากปลายฝักจะเน่า เนื่องจากความชื้นจากมูลของหนอนที่ถ่ายไว้ หนอนเจาะฝักข้าวโพดทำความเสียหายได้มากเมื่อเกิดการระบาดก่อนที่ขบวนการผสมเกสรจะเกิดขึ้น หากการระบาดรุนแรงจะเก็บผลผลิตไม่ได้ เนื่องจากหนอนกัดกินเส้นไหมจนแหว่งหมดไป ทำให้ข้าวโพดไม่ได้รับการผสมพันธุ์ ฝักที่ได้จึงไม่ติดเมล็ด หรือเกิดเป็นข้าวโพดฟันหลอขึ้น	1. วิธีกล ข้าวโพดที่ปลูกในพื้นที่ขนาดเล็กใช้วิธีการจับหนอนที่ปลายฝักทิ้ง หรือใช้มือบีบปลายฝักให้หนอนตายโดยไม่ต้องเก็บทิ้ง และควรเดินเก็บหนอนทุกวันในระยะติดฝัก 2. เนื่องจากผีเสื้อของหนอนเจาะฝักข้าวโพดจะวางไข่ที่ยอดเกสรตัวผู้ และที่ไหมข้าวโพดในระยะผสมเกสร จึงควรหมั่นตรวจปลายฝักข้าวโพดในระยะนี้ หากพบหนอนวัย 1-2 เฉลี่ย 10-20 ตัว ต่อ 100 ต้น พ่นสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะฝักที่หนอนลงทำลายไหม พ่นซ้ำตามความจำเป็น โดยพ่นที่ปลายฝักบริเวณไหมโผล่ หากพบการระบาดมากจึงพ่นที่เกสรตัวผู้ส่วนบนสุด ***สารฆ่าแมลงควรใช้ในระยะที่หนอนยังเล็กจะได้ผลดี
			3. โรคต้นเน่า (เชื้อรา *Fusarium moniliforme*)	ใบข้าวโพดมีสีเขียวอมเทา ต่อมาใบจะเหี่ยว สลด และไหม้แห้งตาย บริเวณลำต้นเหนือดินพบแผลสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม ต่อมาแผลจะแห้งยุบตัวลง ลำต้นแตกหรือฉีก เมื่อผ่าดูภายในลำต้น	1. ใช้พันธุ์ต้านทาน 2. ควรปรับระยะปลูกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดกันเกินไป และกำจัดวัชพืชภายในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสม

ขั้นตอน/ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบหลัก/ผู้ร่วมดำเนินการ	ปฏิทินการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
1. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบถึงขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตฯ ผ่านช่องทางต่างๆ	ผู้ประกอบการ				
2. ผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาตฯ พร้อมเอกสารหลักฐานต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด	ผู้ประกอบการ				
3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ				
4. กรณีเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน ให้แจ้งผู้ประกอบการทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ				
5. กรณีเอกสารหลักฐานครบถ้วน ให้ดำเนินการตรวจสถานที่ประกอบการภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ				

ระยะเวลาดำเนินการรวม (นับแต่วันที่ได้รับคำขอจนถึงวันที่ออกใบอนุญาต) ประมาณ ๑๐ วัน

หมายเหตุ : ๑. ระยะเวลาดำเนินการรวม ๑๐ วัน ไม่รวมระยะเวลาที่ผู้ประกอบการแก้ไขเอกสารหลักฐานและระยะเวลาที่ผู้ประกอบการชำระค่าธรรมเนียม

๒. ผู้ประกอบการต้องชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ชำระค่าธรรมเนียม